

Mál nr. 440/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn váttryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

- 254. Málskot mótttekið 16. nóvember 2023 ásamt fylgiskjöllum.
- 255. Bréf V dags. 8. desember 2023.
- 256. Viðbótarathugasemdir M dags. 2. janúar 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að laugardaginn 9. október 2021, hafi M mætt til vinnu sinnar hjá X og hugst ganga að starfsstöð sinni til vinstri úr anddyri skrifstofuhúsnæðis X. Á ganginum hafi verið glerhurð sem hafi alltaf verið opin á vinnutíma en hafi þennan morguninn verið lokað og læst. Engar merkingar hafi verið á hurðinni og dimmt í anddyrinu og hafi M því gengið beint á hurðina með þeim afleiðingum að hún hlaut líkamstjón. Hafi V fallist á bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X vegna slyssins en skert bótarétt M um $\frac{1}{4}$ hluta á þeim grundvelli að hún hefði sýnt af sér stórkostlegt gáleysi umrætt sinn. M mótmælir þeirri afstöðu og hafnar því að slysið verði rakið til eigin aðgæsluleysis hennar. Á slysdegi hafi M aðeins starfað í um tvær vikur í umræddu húsnæði. Hafi hún alltaf komið snemma til vinnu, en þó hún hefði á virkum dögum þessar tvær vikur verið mætt fyrst starfsmanna, utan ræstingarfólks, hafi umrædd hurð alltaf verið galopin og M getað gengið beint á starfsstöð sína. Hurðin hafi verið lokað á slysdegi þar sem hávaði hafi borist um hana deginum áður vegna gleðskapar annars staðar í húsinu en þann dag hafi M verið fjarverandi. Hafi M því vænst þess að umrædd hurð væri að venju opin er hún kom til vinnu og þar sem engar merkingar hefðu verið á hurðinni hafi hún ekki veitt henni athygli. Ljóst sé að X hafi vanrækt að merkja hurðina svo sem skylt sé og megi því rekja slys hennar til ófullnægjandi starfsaðstæðna. Sönnunarbyrði þess að M hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi hvíli á V og slík sönnun hafi ekki tekist.

Í bréfi V kemur fram að bótaskylda að $\frac{3}{4}$ hlutum hafi þegar verið viðurkennd þar sem merkingar hurðarinnar hafi ekki verið til samræmisvið byggingarregluger og reglur um húsnæði vinnustaða. Hins vegar telji V rétt að skerða rétt M um $\frac{1}{4}$ hluta á grundvelli 23. gr. a skaðabótalaga nr. 50/1993 þar sem hún hefði sýnt af sér stórkostlegt gáleysi. Hvað varði lýsingu þá sé ávallt lýsing í anddyri framan við umrædda hurð, en starfsmenn verði sjálfir að kveikja ljós á gangi innan hurðarinnar þegar þeir mæta til vinnu. Vitni, sem hafi mælt sér mót við M á starfsstöðinni og var mætt á undan M telji sig hafa kveikt það ljós og telji V því að lýsing hafi verið beggja vegna hurðarinnar þó óljóst sé hve mikil hún hafi verið. Þrátt fyrir að M hafi aðeins unnið um tvær vikur í umræddu húsnæði hafi henni verið fullljóst að gerhurðir væru á skrifstofuganginum enda hefði hún daglega gengið um dyraop þeirra. Vegna mikils umgangs hafi umræddar dyr verið opnar á skrifstofutíma en M hafi ekki mátt vænta þess að svo væri einnig um helgar. Að mati V hafi umrædd hurð og dyraumbúnaður verið vel sýnileg við eðlilega aðgát. Sé þá byggt á frásögn M sjálfar um skerta lýsingu hafi henni sérstaklega borið að sýna aðgát við slíkar aðstæður.

Í viðbótarathugasemdum M eru fyrri kröfur og röksemdir ítrekaðar. Á starfstíma M hafi umrædd hurð ávallt verið opin. Þá hefði M ekki vitað að hurðin væri ómerkt og hafi hún því eðlilega talið hana opna umrætt sinn. Þá vísar M til dóms Hæstaréttar í máli nr. 626/2013 máli sínu til stuðnings.

Álit.

Ágreiningur málsins varðar samkvæmt framansögðu aðeins það hvort heimilt sé að beita ákvæði 23. gr. a skaðabótalaga og skerða rétt M til bóta á grundvelli meðábyrgðar. Ákvæði 1. mgr. 23. gr. a kveður á um að réttur starfsmanna sem verða fyrir líkamstjóni í starfi sínu til skaðabóta skerðist aðeins vegna meðábyrgðar hafi þeir, af stórkostlegu gáleysi eða ásetningi, átt þátt í því að tjónsatburður varð. Því er ljóst að einfalt gáleysi dugir ekki til og þá ber V sönnunarbyrði þess að M hafi umrætt sinn sýnt af sér stórkostlegt gáleysi. Við mat á því hvort stórkostlegt gáleysi hafi verið fyrir hendi þarf þá að miða við að háttsemi M hafi falið í sér alvarlegra frávik frá þeirri háttsemi sem henni bar með réttu að viðhafa heldur en ef um einfalt gáleysi hefði verið að ræða. Er því ljóst að gáleysi þarf að vera á töluvert háu stigi svo það teljist verulegt.

Fyrir liggur að merkingar voru ekki á hurðinni og hefur þegar verið fallist á bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X af þeim sökum. Óumdeilt er að M hafði aðeins starfað í umræddu húsnæði í um tvær vikur. Þá er óumdeilt að umræddar dyr voru almennt opnar á hefðbundnum vinnutíma en fyrir liggur að M var alla jafna ekki við störf utan slíks tíma. Verður þar af leiðandi að telja að ósannað sé að M hafi mátt gera sér grein fyrir því að umræddar dyr væru lokaðar umrætt sinn, og er þá einnig horft til þess að vafi leikur á um hvernig lýsingu var háttað. Þó hugsanlega megi telja eitthvert aðgæsluleysi til staðar hefur V því ekki tekist að sýna fram á að stórkostlegt gáleysi hafi verið fyrir hendi og eru skilyrði til skerðingar bótaréttar því ekki uppfyllt.

Niðurstaða.

M á óskertan rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 30. janúar 2024.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir